

Ekonomiye Dair Öne Çıkan Düzenlemeler ¹

8-14 Ağustos 2024

İnternette satışta iade masraflarında tüketici lehine erteleme

İnternette yapılan alışverişlerdeki iade masraflarının tüketiciye yansıtılması bir yıl ertelendi.

Ticaret Bakanlığınca hazırlanan "Mesafeli Sözleşmeler Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Bakanlıktan yapılan açıklamada, teknoloji çağının getirdiği yeniliklerin, ticaretin yapılış şekilleri ve alışveriş alışkanlıklarında köklü değişikliklere neden olduğu belirtildi.

Açıklamada, e-ticaretin çok sayıda ürün çeşidini zaman ve mekan sınırından bağımsız olarak hızlı, kolay ve daha düşük maliyetle tüketicilere sunabilmesi, satıcılar bakımından ise iş yeri kira maliyetinin olmaması, stok ve finansman maliyetlerinin daha düşük olması gibi faktörlere bağlı olarak e-ticaretin toplam perakende ticaretten aldığı payın her geçen yıl geleneksel ticarete nazaran arttığı ifade edildi.

E-Ticaret hacminde yaşanan söz konusu artışın, satıcı veya sağlayıcılarla mal veya hizmetlerin kontrol ve muayene edilememesinin yol açtığı belirsizliklerin tüketicileri koruyucu düzenlemeler içeren mesafeli sözleşmelerin öneminin daha da artmasına sebep olduğuna işaret edilen açıklamada, şunlar kaydedildi:

"e-Ticaretin artan hacmi ve önemi, artan e-ithalat ile beraber kalitesiz ve güvensiz ürünlerden kaynaklı ilave belirsizliklerin olması nedenleriyle tüketicilerimizin mağduriyetini engellemek adına düzenlemelerimizi titizlikle devam ettirmekteyiz. Yaşanan bu önemli dönüşüm doğrultusunda, Ticaret Bakanlığı olarak, küresel gelişmeler ve Avrupa Birliği mevzuatındaki güncellemeleri yakından takip ederek iç hukukumuza entegre edilmektedir. Bu doğrultuda, 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunda ve Mesafeli Sözleşmeler Yönetmeliği hükümlerinde satıcılar ile tüketiciler arasında adil bir dengenin sağlanması ve tüketicilerimizin evrensel standartlarda korunması hedefi ile düzenlemeler yapılmıştır. Bu kapsamda gerçekleştirdiğimiz düzenlemeyle, 1 Ocak 2025'te yürürlüğe

¹ Bu bülten TEPAV tarafından hazırlanmakta ve iş dünyasının yakından takip ettiği vergi, istihdam, devlet destekleri, ticaret ya da finansal alanlardaki öne çıkan yasal düzenlemeleri esas almaktadır.

girmesi öngörülen değişikliklerin 1 Ocak 2026'da yürürlüğe girmesine ilişkin Mesafeli Sözleşmeler Yönetmeliği'nde değişiklik yapılmıştır."²

Borcun bulunmadığına dair belge alınması uygulamasına düzenleme

Bazı işlem ve ödemelerin yapılabilmesi için borcun bulunmadığına dair belge aranması uygulamasında, borç türü olarak vergi dairelerince tahsil edilen tüm amme alacaklarının dikkate alınması yönünde düzenleme yapıldı.

Hazine ve Maliye Bakanlığının "Tahsilat Genel Tebliği Seri: A Sıra No: 1'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ"i Resmi Gazete'de yayımlandı.

Değişikle, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un uygulamasını gösteren ve "tek tebliğ" niteliğinde olan tebliğde düzenleme yapıldı.

Buna göre, Kanunun ilgili maddesi gereğince bazı işlem ve ödemelerin yapılabilmesi için borcun bulunmadığına dair belge aranması uygulamasında, borç türü olarak vergi dairelerince tahsil edilen tüm amme alacaklarının dikkate alınması yönünde düzenlemeye gidildi.

Ayrıca, ödeme ve işlem yapmadan önce borcun bulunmadığına dair belge arama zorunluluğu bulunan muhasebe birimlerinin yanında harcama birimlerince de söz konusu belge aranabilecek. Bu birimler tarafından belgenin aranması durumunda, geçerlilik süresi de dikkate alınarak belgeye göre muhasebe birimlerince ödeme yapılabilecek.

Kanun kapsamında satışı yapılacak gayrimenkullerin ilanına ilişkin kriterler de yeniden belirlendi. Yapılacak satışlara ilişkin ilanlar basılı gazetelerin yanında internet haber sitelerinde de yayımlanması mümkün hale getirildi.

Öte yandan, daha önce belirlenmiş olan tecil faizi ve gecikme zammı oranlarına ilişkin veriler de "tek tebliğ" olan düzenlemenin ilgili bölümlerine eklendi. Tebliğ ile yeni bir faiz veya gecikme faiz artış oranı tespit edilmedi.³

² Ticaret Bakanlığından: Mesafeli Sözleşmeler Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik, Resmi Gazete, Sayı: 32628, (10 Ağustos 2024).

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/08/20240810-3.htm>

³ Hazine ve Maliye Bakanlığı (Gelir İdaresi Başkanlığı)'ndan: Tahsilat Genel Tebliği Seri: A Sıra No: 1'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri: A Sıra No: 16), Resmi Gazete, Sayı: 32631, (13 Ağustos 2024).

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/08/20240813-2.htm>

Yurt dışı çıkış harç pulu 500 lira oldu

Dış hat uçuşuyla yurt dışına gidecek Türk vatandaşı olan yolcular, bu gece saat 00.00'dan itibaren yurt dışı çıkış harç pulu için 500 lira ödeyecek.

Dış hat uçuşlarında Türk vatandaşlarından alınan 150 lira tutarındaki yurt dışı çıkış harç pulu ücretinin 500 liraya yükseltilmesine yönelik kanun, 2 Ağustos'ta Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmişti.

Kanuna göre yurt dışı çıkış harcı, 12 Ağustos tarihinden itibaren 150 liradan 500 liraya yükseltildi.

Pasaport kontrolünden geçiş yaparak yurt dışına çıkacak olan Türk vatandaşları, bu gece saat 00.00'dan itibaren yurt dışı çıkış harç pulu için 500 lira ödeyecek.⁴

Gelir ve kurum geçici vergi beyanname verme süresi uzatıldı

Gelir İdaresi Başkanlığı (GİB), 2024 hesap dönemi ikinci geçici vergilendirme dönemine ilişkin gelir ve kurum geçici vergi beyannamelerinin verilme süresinin, enflasyon düzeltmesi nedeniyle 27 Ağustos Salı gününe kadar uzatıldığını bildirdi.

GİB'in internet sitesinde yer alan açıklamada, bilanço esasına göre defter tutan gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin, en son 2004 hesap dönemine ilişkin bilançolarının enflasyon düzeltmesine tabi tutulduğu anımsatıldı.

2021 hesap dönemi sonuna kadar, şartların gerçekleşmemesi nedeniyle enflasyon düzeltmesinin yapılmadığı hatırlatılan açıklamada, "2021 takvim yılı dördüncü geçici vergi dönemi sonu itibarıyla enflasyon düzeltmesi yapma şartları gerçekleşmiş olmakla birlikte, Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği (TÜRMOB) başta olmak üzere çeşitli sivil toplum kuruluşlarının talepleri dikkate alınarak 20/1/2022 tarihli ve 7352 sayılı Kanunla Vergi Usul Kanunu'na eklenen geçici 33'üncü maddeyle, 2023 hesap dönemi sonuna kadar enflasyon düzeltmesi ertelenmiştir." ifadesi kullanıldı.

Açıklamada, 2023 yılı ikinci yarısında çeşitli sivil toplum kuruluşları ve meslek odalarından gelen talepler de dikkate alınarak konuyla ilgili akademisyenler ve meslek mensuplarıyla yapılan istişareler sonucunda, enflasyon düzeltmesi uygulamasına yönelik gerek tebliğ, gerekse sirküler çalışmaları yürütüldüğü ve uygulamaya yön verilmesinde ortak bir uzlaşma sağlandığı vurgulandı.

Enflasyon düzeltmesine tabi tutulacak mali tablolar ve yapılacak düzeltme işlemlerinin usul ve esaslarınının 30 Aralık 2023'te yayımlanan 555 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile belirlendiği aktarılan açıklamada, şu bilgiler verildi:

"Yine, 20/2/2024 tarihli ve 165 Sıra No.lu Vergi Usul Sirkülerinde enflasyon düzeltmesine tabi tutulacak mali tabloların düzeltme işlemlerine yönelik açıklamalar ve örnek uygulamalara yer verilmiştir. Bu

⁴ Kanun7524 Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, Resmi Gazete, Sayı: 32620, (2 Ağustos 2024).

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/08/20240802-2.htm>

bağlamda, TÜRMOB tarafından enflasyon düzeltmesi yazılım programı hazırlanmış ve meslek mensuplarıyla mükelleflerin ücretsiz kullanımına sunulmuştur. Ayrıca, 2023'ün ikinci yarısından itibaren GİB temsilcilerinin de katılımlarıyla Türkiye genelinde yoğun eğitim programları yürütülmüştür. Bu çalışmalar üzerine, 2023 hesap dönemi sonu itibarıyla bilanço usulüne göre defter tutan mükelleflerce mali tablolar enflasyon düzeltmesine tabi tutulmuş olup, bu düzeltme sonucu oluşan kar veya zararlar dönem kazancının tespitinde dikkate alınmamıştır."⁵

⁵ Gelir İdaresi Başkanlığından: Enflasyon Düzeltmesi ve Beyanname Verme Süresinin Uzatılmasına İlişkin Basın Açıklaması, (7 Ağustos 2024).

<https://www.gib.gov.tr/enflasyon-duzeltmesi-ve-beyanname-verme-suresinin-uzatilmasina-iliskin-basin-aciklamasi>